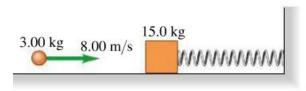
FYS-MEK 1110 / Vår 2018 / Ukesoppgaver #8 (13.-16.3.)

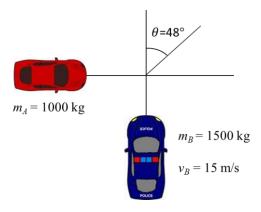
Test deg selv: (Disse oppgavene bør du gjøre hjemme før du kommer på gruppetimen.)

- T1. En rakett brenner 0.1 kg drivstoff per sekund. Eksosen drives ut som en gass med 1500 m/s.
  - a. Hva er framdriftskraften til raketten?
  - b. Er det mulig å bruke raketten i verdensrommet hvor det er ingen atmosfære?
- T2. En kiste med masse $m_K=15~{\rm kg}$ er festet til en masseløs fjær med fjærkonstant $k=500~{\rm N/m}$ på et friksjonsfritt bord. En ball med masse $m_B=3~{\rm kg}$ beveger seg med $v=+8~{\rm m/s}$ og kolliderer med

kisten. Etter kollisjonen beveger ballen seg med hastighet $v'=-2\,\mathrm{m/s}$. Hvor mye komprimeres fjæren etter kollisjonen?

T3. En liten sportsbil på 1000 kg kjører med ukjent hastighet v_A fra vest til øst. En politibil på 1500 kg kjører med hastighet $v_B=15$ m/s fra sør til nord. I et kryss krasjer bilene og henger sammen etter kollisjonen. Sportsbilsjåføren påstår at han kjørte ikke over fartsgrensen på 50 km/h = 13.89 m/s. Politibetjenten, som tok FYS-MEK kurset tidligere, ser på bremsespor og måler at bilene bevegde seg 48° i nordøstlig retning etter krasjet. På grunn av dette pågriper politibetjenten sportsbilsjåføren. Hvor fort kjørte han?

Gruppeoppgaver: (Denne oppgaven skal du jobbe med i gruppetimen. I tillegg skal du jobbe med en tidligere eksamensoppgave som trening for midtveiseksamen. Du får delt ut en oppgave i gruppetimen.)

- G1. Du er ansvarlig for å fylle drivstoff på en rakett som er dokket ved en romstasjon dyp i verdensrommet. For at mannskapet kan komme hjem til jorden må raketten akselerere opp til en hastighet på 10 km/s før drivstoffet er tomt. Eksos drives ut med en relativ hastighet på 2000 m/s, og romfartøyet veier 100 t uten drivstoff. Du skal etterpå beregne hvor mye drivstoff du må fylle for at raketten kommer hjem til jorden.
  - a. Du må bruke rakettligningen: $\vec{F}_{ext} + \vec{v}_{rel} \frac{dm}{dt} = m \frac{d\vec{v}}{dt}$

Forklar den fysiske betydningen av ligningen med egne ord. Diskuter i smågrupper!

- b. Hvorfor må du bruke integralregning for å løse oppgaven?
- c. Hvor mye drivstoff må du fylle for at det går bra?

Fasit:

- T1. a) 150 N
- T2. 0.346 m
- T3. 25 m/s
- G1. c) 14841 t